

[Ministeren for Grønland]

Det kan i hvert fald ikke undre mig og formentlig heller ikke mange andre, at hr. Steen Folke har givet udtryk for nogle andre tanker end det, der har været den gennemgående linje i ordførertalerne her i dag. Vi ved, at hr. Steen Folke står for noget andet, end vi andre gør, og det præger naturligvis den mindretalsudtalelse, han har afleveret til betænkningen.

Hr. Steen Folke har først og fremmest fundet det afgørende, at den grønlandske befolkning suverænt måtte råde over de grønlandske ressourcer – det er delvis et udpluk fra betænkningen og fra hr. Steen Folkes tale her for et øjeblik siden. Hertil vil jeg godt sige, at det, hr. Steen Folke ønsker, er i virkeligheden, at Grønland med hensyn til råstofferne skal kunne optræde, som om Grønland var en suveræn stat. Dette er i eklatant modstrid med, at hjemmestyreordningen efter udtrykkeligt ønske fra Grønlands side skal udformes med respekt for rigsheden. Det er blevet understreget ved mangfoldige lejligheder, og jeg vil også gerne have lov til at sætte en streg under det i denne forbindelse.

Ordningen vedrørende råstofferne er udtryk for, hvad der er muligt inden for rigshedens rammer, og der er ingen andre, tror jeg – hr. Alfred Hansen balancerede måske en lille smule på den samme linje, det er jeg ikke helt klar over – end hr. Steen Folke, der ønsker at sprænge rigshedens rammer, sprænge den i stumper og stykker. Det er det, hans indlæg, både i betænkningen og i virkeligheden også her i dag, bærer præg af.

Hr. Steen Folke var inde på KGH-problematikken. Han sagde, at det altoverskyggende hovedproblem var, at fiskeriet er en kæmpemæssig underskudsforretning. Grønlanderne overtager et monument over en fejlslagen dansk politik. Det er nogenlunde, hvad hr. Steen Folke har redegjort for i betænkningen og har bemærket her i dag.

En sådan bemærkning skal ikke efter min opfattelse have lov til at stå alene. Det er rigtigt, at fiskeriet i Grønland har været ude i store vanskeligheder i en årrække. Det har det været på grund af prisfald på verdensmarkedet, det har det været på grund af svigtende forekomster, og det kan også være, at vejrliget på forskellig vis har spillet ind. De forventninger, man har næret til fiskeriet – det skal klart siges – er ikke opfyldt, men

man er nu i gang med en undersøgelse af, hvorledes fiskerflåden gennem nyinvesteringer kan tilpasses de ændrede forhold. Danmark vil ikke lade Grønland – det vil jeg gerne tage anledning til at sige – i stikken på dette område, og en væsentlig del af investeringerne vil antagelig være gennemført, når fiskeriet på et senere tidspunkt, senest i 1984, overgår til hjemmestyret.

Det er også sådan, at man meget let kan få indtryk af, at det er det grønlandske samfund uden videre, der igennem årene har måttet bære, at fiskeriet har været en kæmpemæssig underskudsforretning. Jeg hører ikke til dem, der kan lide ligesom at sætte tal på, og det vil jeg heller ikke ved denne lejlighed. Jeg vil bare sige, at det, der er systemet nu – og man kan altid diskutere det, men jeg synes, det er et rimeligt system – er, at når KGHs virksomhed på disse områder giver underskud, har vi en mulighed for at få dækket dette underskud ved at lave aktstykker til finansudvalget. Sådan vil det også blive fremover, og det vil sige, at der vil være indbygget et sikkerhedsnet i de ordninger, man står med her. Og når man så ved, at fiskeriet er inde i disse vanskeligheder, burde man i stedet for at tale om skamstøtte, og hvad man nu har talt om af monumenter af den slags, hellere være mere positiv over for den ordning, der nu er indbygget i hjemmestyreordningen. Det er efter min mening en god ordning.

Hr. Steen Folke var inde på spørgsmålet om rigsfælleskabet. Han har svært ved, som jeg nævnte før, at acceptere, at der ikke er tale om en selvstændig stat, men det er et synspunkt, han står fuldstændig isoleret med. Det er et synspunkt, han ud fra sin holdning helt naturligt må køre frem med, men vi andre skal bare forstå, at uanset at han indretter sine argumenter aldrig så godt derefter, kan det ikke ændre den kendsgerning, at det er grønlanderne selv, der har bedt om et hjemmestyre inden for rigshedens grænser. Det, vi har prøvet at få udformet, det, vi har lagt på bordet her, er det yderste, man kan nå inden for rigshedens rammer.

Jeg kunne have lyst til at komme med nogle flere bemærkninger til enkelte af ordførernes indlæg, men jeg skal mere generelt sige, at vi må tage spørgsmålene op i det udvalgsarbejde, som forestår her sommeren igennem.